

№ 35/5

Решение

2018 елның 18 июле

Карар

Ачык тыңлауларны (жәмәгать
фикер алышуларын) оештыру һәм
уздыру тәртибе турындагы
нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Чистай муниципаль районы Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Ачык тыңлауларны (жәмәгать тикшерүләрен) оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәне әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.

2. Гамәлдән чыккан дип танырга:

- «Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында» нигезләмәне раслау хакында» 2015 елның 28 апрелендәге 45/6 номерлы Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Советы карары

- «Чистай муниципаль районы Советының «Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында» нигезләмәне раслау хакында» 2015 елның 28 апрелендәге 45/6 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2017 елның 13 декабрэндәге 27/7 номерлы карары.

3. Чистай муниципаль районы Советының оештыру бүлегенә билгеләнгән тәртиптә карарны бастырып чыгарырга, шулай ук Чистай муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Чистай муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе һәм депутат эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча даими депутат комиссиясенә йөкләргә.

Чистай муниципаль районы
башлыгы

Д.А. Иванов

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ (ИЖТИМАГЫЙ ФИКЕР АЛЫШУЛАРНЫ) ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә (алга таба - Нигезләмә) ачык тыңлауларны (жәмәгать тикшерүләрен) оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба - муниципаль берәмлек) нигезендә эшләнган.

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

ачык тыңлаулар - муниципаль берәмлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларының гавами фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашуга муниципаль берәмлек халкының хокукларын гамәлгә ашыру рәвешен, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләргә карау өчен;

инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукына ия булган Россия Федерациясе гражданы яисә гражданны төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында ачык тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, ачык тыңлаулар экспертлары, ачык тыңлаулар үткөрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгышларга хокукы булган ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән вакытта оештыру комитетына ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгышка үз

гаризаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты - муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары вазыйфай затларыннан, муниципаль берәмлек Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән һәм гражданның инициатив төркемнәреннән паритетлы башлангычларда төзелгән гавами тыңлаулар әзерләү һәм уздыру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегияль орган;

ижтимагый фикер алышулар - ижтимагый контроль максатларында ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнары карарлары проектлары турында тиешле карар белән кызыксынган жирле үзидарә органының вәкаләтле затлары һәм оешмалары, гражданны һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре фикер алышуда мәжбүри катнашып фикер алышу.

ачык тыңлаулар эксперты - ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья. Ачык тыңлаулар уздыруның максатлары

Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

муниципаль берәмлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, алар муниципаль берәмлек халкы катнашында мәжбүри тәртиптә ачык тыңлауларга чыгарыла;

ачык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Ачык тыңлаулар нәтижеләрен әзерләү, үткөрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Ачык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр

1. Ачык тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Ачык тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерында.

2. Ачык тыңлауларына мәжбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) муниципаль берәмлек Уставы (алга таба - Устав) проекты, шулай ук, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль берәмлек Советы карары проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен элге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Уставны төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору өчен

тавыш бирү юлы белән яисә гражданныр жыеннарында белдерелгән муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияне ызанлау проекты, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тотан торган проект, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында карар проекты, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларынан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турында, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның рәхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруның расланган кагыйдәләре булмаганда мондый файдалануның башка төренә үзгәрешләр кертү;

6) гавами сервитутлар билгеләү мәсьәләләре;

7) жылылык белән тәмин итү схемасы проекты;

8) федераль законнарда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап һәм тулы фикер алышуға комачауламаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы ачык тыңлаулар уздыру рәхсәт ителә.

4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Ачык тыңлаулар инициаторлары

Ачык тыңлаулар Регламент нигезендә халык, муниципаль берәмлек Советы (алга таба - Совет), муниципаль берәмлек башлыгы (алга таба - Башлык) инициативасы буенча үткәрелә.

Ачык тыңлаулар үткәрү буенча халыкның инициативасы 18 яшькә кимендә 10 кеше яшәгән гражданныр төркеменнән чыгып карарга мөмкин.

2 бүлек. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ

5 статья. Ачык тыңлауларны билгеләү

1. Халык яисә Совет инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Район башлыгы инициативасы белән үткәрелгән ачык тыңлаулар муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Ачык тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халыкның ачык тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын күрсәтү һәм халыкны инициативаны хуплап имзалар жыю өчен кимендә 10 кеше күләмендә инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем Советка тәкъдим итә:

- ачык тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, ачык тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткәрү кирәклеген дәлилләү, гражданнарның инициатив төркеменң вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1 нче кушымта нигезендә имзаланган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (ачык тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (ачык тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актның ачык тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

- гражданнарның инициатив төркеме исемлеге 2 нче кушымта нигезендә;

- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган озату хаты, анда битләр саны күрсәтелгән инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчы күрсәтелгән (ачык тыңлауларда карап тикшерүгә муниципаль хокукый акт проекты керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр Советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. 30 - көн эчендә, Совет гариза һәм аңа теркәлә торган документлар керткән көннән башлап, инициатив төркем тарафыннан ачык тыңлауларны уздыру инициативасын хуплаган халыкның имзалары - әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымта формасы нигезендә, 18 яшькә житкән халыкның кимендә 100 имзасы жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар ачык тыңлаулар уздыру турындагы инициативаны күрсәтү турындагы гариза биргән көннең иртәгесеннән жыелырга мөмкин. Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр кертү рөхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә кертү даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазьләрен тапшырган көннән алып 10 - көн эчендә тапшырылган белешмәләрне тикшерә.

Имзалар кәгазьләрендәге имзаларны һәм белешмәләрне тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәле була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән түбәндәгеләр таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

- 2) 18 яшькә житмәгән муниципаль берәмлек халкының имзалары;
- 3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданнар имзалары;
- 4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;
- 5) гражданнар турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә кертү даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;
- 6) рәвешә әлегә Нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләре имзалар кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4 нче кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар кәгазьләре кәргән көннән соң 15 көн эчендә ачык тыңлаулар билгеләү турында яисә ачык тыңлаулар билгеләү турында гаризаны түбәндәге очракларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлегә нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;
- 2) тәкъдим ителгән дәрәс имзалар саны ачык тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәтү өчен житәрлек түгел;
- 3) инициативаны күрсәтү тәртибе үтәлмәгән;
- 4) муниципаль норматив хокукый акт проекты карауга тәкъдим ителә торган проект Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукый актлар нигезләмәләренә туры килми;
- 5) шундый ук сорау чыгарылган гавами тыңлаулар уздыру датасыннан бер елдан да азрак вакыт узды.

2.6. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет регламенты нигезендә Совет тарафыннан карала.

2.8. Ачык тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданнарның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиленә язмача мотивлаштырылган хәбәрнамә жибәрә.

3. Ачык тыңлаулар билгеләгән Совет, Башлык тиешле муниципаль актларны кабул итә, аларда сорау, сроклар, вакыт һәм аларны уздыру урыны, оештыру комитеты составы, муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуда һәм гражданнарның гавами тыңлауларга чыгарылуын исәпкә алу тәртибе турында мәгълүмат бар.

Ачык тыңлаулар уздыру датасы - муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Устав һәм әлегә Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә.

6 статья. Ачык тыңлаулар турында хәбәр итү.

1. Муниципаль берәмлек халкына ачык тыңлаулар билгеләү турында мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында календарь көннәрдә, ачык тыңлаулар уздырган көнгә кадәр (әгәр башкасы каралмаган булса, федераль законнарда, Уставта, әлегә Нигезләмәдә) тикшерелә торган муниципаль хокукый актның кушымтада бирелгән проекты (ачык тыңлауларга кертелгән очракта) белән ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый актны бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 Ачык тыңлаулар нәтижәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, Чистай муниципаль берәмлегенең рәсми сайтында һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында һәм мәгълүмат стендларында бастырыла.

Мәгълүмат стендлары, кулланучыларны мәгълүмат белән тәмин итү мөмкинлеген исәпкә алып, яхшы каралган урыннарда җиһазландырыла.

Мәгълүмати стендларны урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш, алар кулланучының озак вакыт уңайсыз позада булуы зарурлыгын юкка чыгара.

Мәгълүмат стендларының төсләрен бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш. Мәгълүмат стендлары А4 форматындагы кесәләр белән җиһазландырылырга мөмкин, аларда мәгълүмати кәгазьләр урнаштырыла.

2. Ачык тыңлауларда яисә жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиешле проект экспозициясен уздыру мәйданчыгы, шулай ук проект экспозициясенә керүчеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча гавами тыңлаулар яисә иҗтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәр итүгә кертелә.

Экспозиция эшләү чорында килүчеләр өчен консультацияләр оештырыла, проект турында басма мәгълүмат материаллары таратыла. Экспозициягә килүчеләр үз тәкъдимнәрен, фикер алыша торган проектка карата искәртмәләрен, язма рәвештә экспозициягә килүчеләргә исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәртмәләр язу өчен тиешле китапка (журналга) кертергә хокуклы.

Проект экспозициясендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект;
- проектка аңлатма язуы;
- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә алынган документацияне килештерү күчәртмәләре;
- массакүләм мәгълүмат чараларының ял күрсәткечләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар яисә проект буенча иҗтимагый фикер алышулар уздыру турында мәгълүмати хәбәр бастыруның күчәртмәсе;
- проектны әзерләүне (эшләүне) оештыручы тарафыннан шундый материаллар бирелгән очракта, фикер алыша торган проект буенча гражданның мәгълүмат бирү максатларында башка мәгълүмати һәм демонстрация материаллары.

Статья 7. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм уздыру

1. Ачык тыңлаулар муниципаль берәмлек халкы өчен уңайлы вакытта уздырыла (эш көне булмаган көннәрдә 11.00 сәгатътән 18.00 сәгатъкә кадәр йә эш көннәрендә, 17.00 сәгатътән башлап, 22.00 сәгатътән дә соңга калмыйча ачык тыңлаулар уздырырга тәкъдим ителә).

2. Ачык тыңлауларны билгеләү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутатлары, муниципаль берәмлек башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар, гражданның инициатив төркеме вәкилләре (ачык тыңлаулар үткәрү инициаторы булып гражданның инициатив төркеме чыгыш ясага) саныннан кимендә 5 кеше исәбеннән оештыру комитетын төзи. Оештыру комитеты төзелгәннән соң 3 көннән дә соңга калмыйча уздырыла торган беренче утырышта рәис, рәис урынбасары һәм секретарь үз составыннан сайлый. Оештыру комитеты утырышта эъзаларының яртысыннан күбрәге булганда карарлар кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар уздырыла торган бинага тоткарлыксыз керүне тәмин итәргә тиеш.

Ачык тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

3. Ачык тыңлауларда рәислек итүче булып оештыру комитеты рәисе тора. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча сорауларны, тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, секретарьне һәм экспертларны күрсәтә, тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә.

Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бара.

4. Вәкаләтле вәкил фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм ачык тыңлаулар уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук чыгыш ясарга хокукы булган ачык тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты тарафыннан теркәлгән гаризалар бирүнең чираты белән билгеләнә.

5. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яисә) ачык тыңлауларда башка катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

Фикер алышу йомгаклары буенча, ачык тыңлауларга чыгарылган жирле эһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге төзелә, моңа ачык тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми.

6. Йомгаклау документын төзегәннән соң, рәис жирле эһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавыш бирүгә тәкъдим итә. Ачык тыңлауларда карарлар кабул ителә тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне тәкъдим иткән өчен бирә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыелып кала. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә рәислек итүче һәм ачык тыңлаулар секретаре кул куя.

7. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, ачык тыңлаулар уздырган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә (6 нчы кушымта) төзелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (мәсьәләләр);
- 2) ачык тыңлаулар уздыру инициаторы;
- 3) ачык тыңлауларны билгеләү турында хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны бастырып чыгару датасы (халыкка житкерү);
- 4) ачык тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;
- 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат;
- 7) ачык тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге, моңа ачык тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр керми;
- 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;
- 9) ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

8. Ачык тыңлауларның нәтижәләре турындагы бәяләмәгә оештыру комитеты рәисе һәм секретаре имза сала һәм ачык тыңлаулар уздырылган көннән башлап эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә жирле үзидарәнең ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен җаваплы органы тарафыннан һичшиксез каралырга тиеш. Карау йомгаклары мәжбүри тәртиптә ачык тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә караган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән, муниципаль берәмлек халкына ачык тыңлаулар инициаторларына житкерелә.

10. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрактан тыш, рекомендация характерында була.

**4 бүлек. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, УСТАВКА
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА СОВЕТ КАРАРЫ ПРОЕКТЫ, ЖИРЛЕ
БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫ ҺӘМ АНЫҢ ҮТӘЛЭШЕ ТУРЫНДА ХИСАП ПРОЕКТЫ,
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘСЬӘЛӘ,
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ ПРОЕКТЛАРЫ
БУЕНЧА АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ
ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ**

8 статья. Муниципаль берәмлек Уставы проектының ачык тыңлауларында карау үзенчәлекләре һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проекты

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында Совет карары проекты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, ачык тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында Советның Уставы проекты һәм аны кабул итү турындагы мәсьәлә Совет тарафыннан каралган көнгә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында Совет карары бастырып чыгарыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибен, шулай ук Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен әлегә норматив хокукый актлар нигезендә үтәү рәвешендә үзгәрешләр кертелгәндә гражданнарның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында Совет карары проекты буенча ачык тыңлаулар Уставта билгеләнгән срокларда, ләкин күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 10 көннән дә алданрак булмаган вакытта уздырыла.

4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты буенча ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган тарафыннан оештыру комитеты муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында муниципаль хокукый акт Советы карары проекты буенча тапшырыла.

9 статья. Жирле бюджет проектының ачык тыңлауларында һәм аның үтәлеше турындагы хисапны карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, муниципаль берәмлектә бюджет процессы турында нигезләмәдә каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, ачык тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручы орган булып оештыру комитеты тора.

Жирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында карар кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тора.

3. Жирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карарлар, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар, жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап жирле бюджет проекты басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә алданрак үткәрелми (жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап).

10 статья. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектарына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнэндәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, ачык тыңлауларга чыгарыла.

11 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча ачык тыңлаулар күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешендә каралган очрақларда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрақларда уздырыла.

3. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

12 статья. Муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документлары проектары буенча жәмәгать фикер алышуларын, ачык тыңлауларны карау үзенчәлекләре

Генераль планнар проектарына, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектарына, территорияне планлаштыру проектарына, территорияләрне межалау кагыйдәләренә, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләренә кагылышлы проектарга, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектарга, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт бирү турындагы карарларның проектарына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектарын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарларның проектарына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектарыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалану һәм төзелеш корылмалары төзүнең расланган кагыйдәләре булмаган очрақта, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, ижтимагый фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин.

Жирлекләрнең генераль планнары проектары буенча ижтимагый фикер алышуларны, ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән.

Жирлекләрнең генераль планнары проектары һәм жирлекләрнең генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектар буенча ижтимагый фикер

алышулар яисә ачык тыңлаулар (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар) һәр торак пунктта үткәрелә.

Ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яисә ачык тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәмин итү максатларында жәмәгать фикер алышулары яисә ачык тыңлаулар үткәргәндә торак пункт территориясе өлешлөргә бүленергә мөмкин.

Жәмәгать фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларны үткөрү вакыты жәмәгать фикер алышуларын үткөрү яки ачык тыңлауларны үткөрү нәтижәләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлекнең вәкилләккә органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да өч айдан да ким булмаска тиеш.

Жирле администрация башлыгы, ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре яки ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

1) генераль план проекты белән килешү турында һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкилләккә органына жибөрү турында;

2) генераль план проекты кире кагу һәм аны эшләп бетерергә жибөрү турында.

13 статья. Гавами сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Гавами сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлауларда катнашу хокукына муниципаль берәмлектә даими яисә башлыча яшәүче һәр граждандан ия, аның территориясендә 18 яшькә житкән гавами сервитут урнаштыру күздә тотыла.

Гражданның ачык тыңлауларда катнашуы ирекле нигездә гамәлгә ашырыла.

Ачык тыңлауларда муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләр, барлык милек рәвешендәге коммерциячел булмаган һәм коммерциячел оешмалар катнаша ала.

2. Ачык тыңлаулар вәкаләтле орган яисә 13 статьяның 1 пунктында күрсәтелгән физик һәм юридик затлар инициативасы буенча үткәрелә.

Ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

3. Вәкаләтле орган ачык тыңлаулар уздыру турында карар кабул ителгән көннән алып 7 эш көне эчендә аларны муниципаль берәмлекнең муниципаль актларын бастырып чыгару өчен билгеләнгән рәсми массакүләм мәгълүмат чараларында уздыру турында игълан чыгара.

Ачык тыңлаулар ачылыр алдыннан, аларда катнашучыларны мәжбүри теркәү уздырыла, аларга түбәндәгеләр керә:

юридик зат - юридик затны дөүләт теркәвә белешмәләренең тулы исеме;

шәхси эшкуар - гражданның шәхси эшкуар буларак дөүләт теркәвә күрсәткечләренең фамилияләре, исеме, атасының исеме һәм белешмәләре;

физик зат - фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы, яшәү урыны адресы.

4. Ачык тыңлаулар нәтижәсе беркетмә белән рәсмиләштерелә, анда аларны

уздыру датасы һәм урыны, катнашучылар саны, рәиснең фамилиясе, исеме, атасының исеме, ачык тыңлаулар секретаре, чыгышларның эчтәлегә, тавыш бирү нәтижәләре һәм кабул ителгән карарлар күрсәтелә.

Беркетмә ике нөсхәдә төзелә һәм ачык тыңлаулар рәисе һәм секретаре тарафыннан имзалана. Беркетмәгә ачык тыңлауларда катнашучылар исемлегә өстәлә.

5. Ачык тыңлаулар нәтижәләре гавами сервитутны алда билгеләү турында вәкаләтле орган тарафыннан карала һәм аларга гавами сервитут билгеләү өчен кирәкле документларга кушып бирелә.

Ачык сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар беркетмәләрен саклау вакыты - өч ел. Гавами сервитутларны билгеләү буенча ачык тыңлаулар беркетмәләрен саклау өчен вәкаләтле орган җитәкчесе җаваплы була.

14 статья. Жылылык белән тәмин итү схемасы проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жылылык белән тәмин итү схемасы проектын буенча ачык тыңлаулар «Жылылык белән тәмин итү схемаларына таләпләр, аларны эшләү һәм раслау тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 22 февралендәге 154 номерлы карарында каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып үткәрелә.

Ачык тыңлауларны (ижтимагый фикер алышуларны) оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәнең 1 нче кушымтасы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кешедән торган инициатив төркем, исемлек беркетелә,
_____ муниципаль берәмлеге халкы инициативасы буенча
әлеге мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә:

_____ Ачык тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) анда гражданнарның инициативалы төркемен төзү турында карар кабул ителгән жылыш беркетмәсе;
- 6) озату хаты.

Гражданнар инициативасы төркеменен
вәкаләтле вәкиле

(имзасы)

(Ф.И.О.)

Гражданнар инициативасы төркеменен
секретаре

(имзасы)

(Ф.И.О.)

Ачык тыңлауларны (ижтимагый фикер алышуларны) оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәнең 3 нче кушымтасы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ЯЗЫЛУ БИТЕ

Түбәндәге мәсьәлә буенча:

« _____ »

Без, түбән язылучылар, _____ муниципаль берәмлеге халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар уздыруны хуплыйбыз, түбәндәге мәсьәлә буенча:

« _____ »

/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	18 яшендә туган елы (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспортның яисә граждан паспортның алыштыручы документның сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Имза кәгазен таныклым:

(гражданның фамилиясе, исеме, этисенең исеме, паспорты яки паспортның алыштыра торган документ сериясе, номеры һәм датасы, аны биргән органның исеме яки кодын күрсәтеп, имзалар жыйган кешенең яшәү урыны адресы, имзасы һәм аны кертү датасы).

Гражданның инициативасы төркеменең
вәкаләтле вәкиле

(имза)

(Ф.И.О.)

Ачык тыңлауларны (ижтимагый фикер алышуларны) оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәнен 4 нче кушымтасы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ЯЗЫЛУ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

Түбәндәге мәсьәлә буенча:

« _____ ».

Муниципаль берәмлек советына тәкъдим ителгән гражданнарның _____ имзасы
ачык тыңлаулар үткөрү инициативасын хуплый

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан түбәндәгеләр танылды:
Гамәлгә яраксыз түбәндәге сәбәпләр буенча:

_____;

_____.

Гамәлгә яраксыз имзалар саны - _____.

Советка тәкъдим ителгән фактта гамәлгә яраклы имзаларның гомуми саны
_____ тәшкил итә.

Эш төркеме житәкчесе _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

Эш төркеме әгъзалары _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

_____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

_____ (датасы, вакыты)

Гражданнар инициативасы төркеменен
вәкаләтле вәкиле

_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Гражданнар инициативасы төркеменен
секретаре

_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Ачык тыңлауларны (ижтимагый фикер алышуларны) оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәнен 5 нче кушымтасы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

« ____ » _____ 20__ ел

№ _____

с. _____

Ачык тыңлаулар түбәндәге инициатива буенча билгеләнгән:

_____ № _____
(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт исеме)
бастырылган (халыкка житкерелгән): _____ уздырылган
_____ адресы буенча: _____

(үткәрелү датасы)

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Вәкаләтле вәкил: _____

Секретарь: _____

Экспертлар: _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Ачык тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Тыңладылар:

1. _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

2. _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

3. _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Кертелгән тәкъдимнәр саны телдән һәм язма рәвештә _____, шул исәптән:

№ т/б	Тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Ачык тыңлаулар рәйсе _____

(имза)

(Ф.И.О)

Ачык тыңлаулар секретаре _____

(имза)

(Ф.И.О)

Ачык тыңлауларны (ижтимагый фикер алышуларны) оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәнең 6 нчы кушымтасы

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«__» _____ 20__ ел с. _____

Ачык тыңлаулар инициативасы буенча билгеләнгән:

_____ (муниципаль хокукый акт)

от № _____

_____ (муниципаль хокукый акт исеме)

басылып чыккан (халыкка житкерелгән): _____ уздырылган
адресы буенча: _____

_____ (үткәрелү датасы)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә (мәсьәлэләр) _____

Ачык тыңлаулар үткәрү инициаторы _____

Ачык тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны _____

Ачык тыңлаулар уздырган оештыру комитеты _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат _____

Ачык тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәлэләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәлэләр		Экспертлар һәм катнашучылар тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр (кертелде хупланды)	Искәрмә
№ т/б	сорау сүзе яки проект исеме	№ т/б	жөмлө тексти	Катнашучы экспертының фамилиясе, исеме, атасының исеме)	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
3		2.2			
		3.1			
		3.2			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты: _____

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше)

каршы _____ (кеше)

тыелып калдылар _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе _____

Оештыру комитеты секретаре _____